

Veřejná ochránkyně práv
Mgr. Anna Šabatová, Ph.D.

V Brně dne 17. února 2015
Sp. zn.: 21/2014/NZ/AHD

Vážená paní ministryně,

děkuji za informace týkající se provedené inspekce v zařízení Sociální a zdravotní centrum Letiny, s. r. o. V tomto zařízení jsem v říjnu 2014 provedla druhou systematickou návštěvu z pozice tzv. národního preventivního mechanismu.¹ První návštěva proběhla v srpnu 2013. V obou případech bylo zjištěno špatné zacházení s klienty, zásahy do jejich práv, včetně práv základních, porušování právních předpisů, nedostatky v ošetrovatelské péči, které představují hrozbu pro zdraví i život klientů, neobdobnost personálu. Celou zprávu z druhé návštěvy zařízení Vám zasílám v příloze.

Po první návštěvě můj předchůdce JUDr. Pavel Varvařovský informoval o svých zjištěních Ministerstvo práce a sociálních věcí, Krajský úřad Plzeňského kraje (úřad udělující registraci k poskytování sociálních služeb) a Úřad práce České republiky, krajskou pobočku v Plzni (tehdy orgán pověřený provádět inspekci kvality).

Dosavadní postup oslovených úřadů však neměl dostatečný efekt a klienti jsou stále vystaveni špatnému zacházení. Zařízení nenaplnilo doporučení formulovaná ochráncem v první zprávě z návštěvy. Sociální a zdravotní centrum Letiny, s. r. o., neprojevilo snahu odstranit nedostatky za účelem zlepšení kvality života klientů. **Jediným smyslem podniknutých opatření, která jsou často nesmyslná, je projít státními kontrolami.**

Již několik let jsou klienti tohoto zařízení vystaveni špatnému zacházení. To Česká republika nesmí tolerovat. Špatné zacházení je nejen porušením čl. 7 Listiny základních práv a svobod, ale je i v rozporu s čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Česká republika se zavázala tuto mezinárodní smlouvu, a tedy i zákaz špatného zacházení, dodržovat. Z tohoto zákazu plynou pro stát i určité pozitivní závazky – efektivně jej vyšetřovat a **aktivně zajistit, že osoby nebudou špatnému zacházení vystaveny**, tedy poskytnout jim před ním účinnou ochranu, a to i pokud je původcem špatného zacházení soukromý subjekt.² Tyto závazky se nevztahují na stát coby abstraktní entitu, ale na jednotlivé orgány státu, které reprezentují veřejnou moc, tedy i na Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Můj předchůdce měl za to, že pochybení zjištěná během první systematické návštěvy jsou tak závažná a odhalují natolik chybný přístup k poskytování sociálních služeb, že nebylo možné nechat nápravu jen na zařízení. Pro zařízení v Letinách proto formuloval pouze tři základní doporučení a dále se pokusil aktivizovat všechny

---

¹ Provádění systematické návštěv zařízení je jedním z úkolů veřejného ochránce práv podle ustanovení § 1 odst. 3 a 4 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů. Pro více informací o této mé aktivitě Vás odkazuji na webové stránky (VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV. *Ochrana osob omezených na svobodě* [on-line]. [cit. 13. února 2015]. Dostupné z: <http://www.ochrance.cz/ochrana-osob-omezenych-na-svobode/>).

² Viz rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve věci A. proti Spojenému království ze dne 23. září 1998, č. 100/1997/884/1096, odst. 22; rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve věci Z. a další proti Spojenému království ze dne 10. května 2001, č. 29392/95, odst. 73.

subjekty, které mohly zajistit ochranu práv klientů. Registrační orgán (Krajský úřad Plzeňského kraje) následně provedl kontrolu, která neodhalila vážnější pochybení; pochybují o vhodnosti a správnosti jeho postupu. V zařízení rovněž proběhla inspekce, která na rozdíl od předchozí inspekce v roce 2011,³ zřejmě postihla mnohé problémy. Není mi ale známo, jakými nástroji chce inspekce poskytovatele přimět k nápravě, když finanční plnění (pokuty) pro něj zjevně nejsou motivační.⁴

Můj předchůdce rovněž naléhavě oslovil Ministerstvo práce a sociálních věcí jako orgán odpovědný dle ustanovení § 96 písm. a) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Nejsem si ovšem jistá, zda ministerstvo zaznamenalo, o jak vážný problém se jedná.

Hodnotím-li posun, ke kterému došlo za 14 měsíců mezi dvěma návštěvami veřejného ochránce práv, musím konstatovat, že pro klienty zařízení se téměř nic nezměnilo. Je zřejmé, že snahy úřadů o zlepšení stavu se míjejí účinkem, když zařízení samo o kvalitu vůbec neusiluje. S ohledem na vývoj od první návštěvy mám za to, že **vedení zařízení není schopno stávající stav změnit k lepšímu. Mým jediným doporučením po druhé návštěvě je činnost zařízení ukončit.**

Vážená paní ministryně, zvažte svůj další postup ve věci. V souladu s ustanovením § 21a odst. 4 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, Vás tímto vyzývám, abyste mě informovala, jaké kroky v dané věci Ministerstvo práce a sociálních věcí podnikne ke zjednání nápravy, a to ve lhůtě do 15 dnů. Na základě ustanovení § 21a odst. 4 o svých zjištěních informuji i Krajský úřad Plzeňského kraje, Krajskou hygienickou stanici a Úřad pro ochranu osobních údajů.

S pozdravem

Mgr. Anna Š a b a t o v á, Ph.D., v. r.
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

Příloha

Zpráva z návštěvy zařízení

Vážená paní
Mgr. Michaela Marksová
ministryně
Ministerstvo práce a sociálních věcí
Na Poříčním právu 1/376
128 01 Praha 2

Údolní 39
602 00 Brno
tel: (+420) 542 542 888, fax: (+420) 542 542 112

³ Výsledkem provedené inspekce sociálních služeb v roce 2011 bylo, že zařízení v Letínách splňuje standardy kvality sociálních služeb výborně a získalo 97,9 % bodů.

⁴ Zařízení již byla udělena pokuta za spáchání několika deliktů.